

**සිවිල් නීතියේ නව පුවණතා
පෙළගැස්ම**

	පිටුව
1. නීතියේ ප්‍රභව යනු කිම?	
1-1 ව්‍යවස්ථා	15
1-2 ඉහළ අධිකරණයන්හි නඩු තීන්දු	18
1-3 සිරිත්	19
1-4 නීතිවේදීන්ගේ මත	21
2. ශ්‍රී ලංකාවේ නීති පද්ධතිය	
✓ 2-1 රෝම ලන්දේසි නීතිය	23
2-2 මෙරට රෝම ලන්දේසි නීතියේ මූලාශ්‍ර	25
2-3 වර්තමානයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන රෝම ලන්දේසි නීති මූලාශ්‍ර	25
✓ 2-4 පිරිසිදු රෝම ලන්දේසි නීතියක් වර්තමාන ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන්නේද?	26
2-5 ඉංග්‍රීසි නීතිය	27
2-6 ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන විශේෂ නීති	29
2-6-1 උඩරට නීතිය	30
2-6-2 තේසවලාමෙයි	31
2-6-3 මුස්ලිම් නීතිය	32
3. නීතියක් සම්මත කරන්නේ කෙසේද?	
3-1 නීතියක් සම්මත කරන අදියර හත	34
3-2 පනත් කෙටුම්පත් වර්ග	38
3-3 පළාත්සභා නීති	41
3-3-1 පළාත්සභා මණ්ඩලය	42
3-3-2 පළාත්සභාවල ව්‍යවස්ථාදායක බලය	42
3-3-3 බලතල ලැයිස්තු	43
3-3-4 පළාත් ආණ්ඩුකාරවරයා	45

3-3-5	අධිකරණ ක්‍රමය කෙරෙහි පළාත්සභා නීතියේ බලපෑම	46
3-3-6	උතුර-නැගෙනහිර වෙන්කළ නඩු තීන්දුව	48
4.	ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාව; සංකල්පනාත්මක පසුබිම	
4-1	ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් යනු කුමක්ද?	51
4-2	ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා වර්ගීකරණය	52
4-3	ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් විධි විධාන සලස්වන ක්‍ෂේත්‍ර	55
4-4	සාර්ථක ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක තිබිය යුතු ලක්‍ෂණ	56
4-5	බලතල බෙදීමේ න්‍යාය	57
5.	ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා	
5-1	හැඳින්වීම	59
5-2	1833 කෝල්බෲක් ප්‍රතිසංස්කරණ	60
5-3	1931 ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය	60
5-4	1947 සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය	61
5-5	1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව	62
5-6	1978 දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හා සංශෝධන	64
5-7	1978 ව්‍යවස්ථාවේ විශේෂ ලක්‍ෂණ	68
6.	මූලික අයිතිවාසිකම්	
6-1	ජාත්‍යන්තර පසුබිම	70
6-2	1948 මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය	70
6-3	මානව හිමිකම් වලට එරෙහිව පවතින බාධක	71
6-4	ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් සංයුතිය හා ඉතිහාසය	72
6-5	ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් යාන්ත්‍රණය	75
6-6	සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම්	76
6-7	ආර්ථික සමාජයීය හා සංස්කෘතික අයිතිවාසිකම්	76
6-8	නීතියේ නිසි ක්‍රියාදාමයට අදාළ අයිතිවාසිකම්	77

7.	නීතිඥ වෘත්තීය හා සමාජයෙහි නීතිය	
7-1	නීතිඥ වෘත්තීය හා ඊට ඇති ප්‍රවේශ	80
7-2	නීතිඥවරයකු ලෙස සේවයට බඳවා ගැනීමට අවශ්‍ය මූලික සුදුසුකම්	81
7-3	නීතිඥවරයකුගේ කෞශල්‍යය	82
7-4	වෘත්තිකයකු වීම	83
7-5	සමාජගත නීතිඥවරයා	84
7-6	නීති ආධාර සේවය	86
8.	ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ ව්‍යුහය	
8-1	හැඳින්වීම	87
8-2	මුල් අවස්ථා අධිකරණ	87
8-2-1	ප්‍රාථමික අධිකරණය	87
8-2-2	මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය	88
8-2-3	දිසා අධිකරණය	90
8-2-4	මහාධිකරණය	91
8-3	ඉහළ අධිකරණ	93
8-3-1	අභියාචනාධිකරණය	93
8-3-2	ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය	94
9.	අධිකරණයෙන් බැහැරව ආරවුල් විසඳීම	
9-1	හැඳින්වීම	97
9-2	කම්කරු විනිශ්චය සභා	97
9-3	කම්කරු කොමසාරිස්වරයා විසඳන ආරවුල්	100
9-4	ගෙවල් කුච්චි පාලන මණ්ඩලය	100
9-5	සමථ මණ්ඩලය	102
9-6	මානව හිමිකම් කොමිසම	103
9-7	ඔම්බුඩ්ස්මන් (පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස්වරයා)	104

3-3-5	අධිකරණ ක්‍රමය කෙරෙහි පළාත්සභා නීතියේ බලපෑම	46
3-3-6	උතුර-නැගෙනහිර වෙන්කළ නඩු තීන්දුව	48
4.	ආණ්ඩු ක්‍රම ව්‍යවස්ථාව; සංකල්පනාත්මක පසුබිම	
4-1	ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් යනු කුමක්ද?	51
4-2	ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා වර්ගීකරණය	52
4-3	ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් විධි විධාන සලස්වන ක්‍ෂේත්‍ර	55
4-4	සාර්ථක ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක තිබිය යුතු ලක්‍ෂණ	56
4-5	බලතල බෙදීමේ න්‍යාය	57
5.	ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා	
5-1	හැඳින්වීම	59
5-2	1833 කෝල්බෲක් ප්‍රතිසංස්කරණ	60
5-3	1931 ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමය	60
5-4	1947 සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය	61
5-5	1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව	62
5-6	1978 දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හා සංශෝධන	64
5-7	1978 ව්‍යවස්ථාවේ විශේෂ ලක්‍ෂණ	68
6.	මූලික අයිතිවාසිකම්	
6-1	ජාත්‍යන්තර පසුබිම	70
6-2	1948 මානව හිමිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනය	70
6-3	මානව හිමිකම් වලට එරෙහිව පවතින බාධක	71
6-4	ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් සංයුතිය හා ඉතිහාසය	72
6-5	ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් යාන්ත්‍රණය	75
6-6	සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම්	76
6-7	ආර්ථික සමාජීය හා සංස්කෘතික අයිතිවාසිකම්	76
6-8	නීතියේ නිසි ක්‍රියාදාමයට අදාළ අයිතිවාසිකම්	77

7.	නීතිඥ වෘත්තීය හා සමාජයෙහි නීතිය	
7-1	නීතිඥ වෘත්තීය හා ඊට ඇති ප්‍රවේශ	80
7-2	නීතිඥවරයකු ලෙස සේවයට බඳවා ගැනීමට අවශ්‍ය මූලික සුදුසුකම්	81
7-3	නීතිඥවරයකුගේ කෞශල්‍යය	82
7-4	වෘත්තීයයකු වීම	83
7-5	සමාජගත නීතිඥවරයා	84
7-6	නීති ආධාර සේවය	86
8.	ශ්‍රී ලංකාවේ අධිකරණ ව්‍යුහය	
8-1	හැඳින්වීම	87
8-2	මුල් අවස්ථා අධිකරණ	87
8-2-1	ප්‍රාථමික අධිකරණය	87
8-2-2	මහේස්ත්‍රාත් අධිකරණය	88
8-2-3	දිසා අධිකරණය	90
8-2-4	මහාධිකරණය	91
8-3	ඉහළ අධිකරණ	93
8-3-1	අභියාචනාධිකරණය	93
8-3-2	ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය	94
9.	අධිකරණයෙන් බැහැරව ආරවුල් විසඳීම	
9-1	හැඳින්වීම	97
9-2	කම්කරු විනිශ්චය සභා	97
9-3	කම්කරු කොමසාරිස්වරයා විසඳන ආරවුල්	100
9-4	ගෙවල් කුලී පාලන මණ්ඩලය	100
9-5	සමථ මණ්ඩලය	102
9-6	මානව හිමිකම් කොමිසම	103
9-7	ඔබ්බුඩිස්මන් (පරිපාලන කටයුතු පිළිබඳ පාර්ලිමේන්තු කොමසාරිස්වරයා)	104

10. පාරිභෝගික අයිතිවාසිකම්

10-1	හැඳින්වීම	105
10-2	2003 අංක 9 දරණ පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරී පනත	106
10-3	පාරිභෝගික කටයුතු පිළිබඳ අධිකාරියේ කාර්යභාරය	107
10-4	පනත යටතේ හඳුන්වා දුන් නව වරදවල්	108

11. පොලීසිය සහ පුරවැසියා

11-1	හැඳින්වීම	112
11-2	පොලීස් පරීක්ෂණ ආරම්භ කිරීම	114
11-3	අත්අඩංගුවට ගැනීම හා රඳවා තබා ගැනීම	116
11-4	ස්ථාන සෝදිසි කිරීම	118
11-5	හඳුනා ගැනීමේ පෙරෙට්ටුවක් පැවැත්වීම	119
11-6	පොලීස් පැමිණිලිවල සහතික පිටපත් ලබාගැනීමේ අයිතිවාසිකම	120

12. ජාත්‍යන්තර නීතිය

12-1	හැඳින්වීම	122
12-2	ජාත්‍යන්තර නීතියට අනුව රාජ්‍යයක දේශ භූමිය අත්පත් කර ගැනීම	123
12-3	රාජ්‍යයක් පිළිගැනීම	125
12-4	රාජ්‍ය දූතයන් පිළිබඳ නීතිය	125
12-5	උද්ඝරණය	126
12-6	රක්ෂස්ථාන හා සරණාගතයින්ට අදාළ නීති	127
12-7	රාජ්‍යයන් අතර ගිවිසුම්	127
12-8	ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම්	128
12-9	සාගර නීතිය	128
12-10	පරිසර නීතිය	130
12-11	එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය හා නියෝජිත ආයතන	131
12-12	ජාත්‍යන්තර අධිකරණය	132